

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA CRISIS.

Ab un remiendo aixís encare tenim botas á lo menos per quinze dies.

POLÍTICA.

LA CRISSIS DELS GENDRES.

R. Grevy fité un gendre que va precipitarlo de la presidencia de la República, y la majoria dels personatges fusionistas tenen també gendres pels mateix istil.

L'existència dels gendres ha vingut a ser una espècie de malaia política de caràcter general.

Lo gendre es un element, fins ara poch considerat y mirat ab completa indiferència, ab lo qual en lo successiu, vulgas, no vulgas tindrà de contars'hi.

L'home politich té un fill, y encare que 'l fill prospera y disfruta a la sombra benèfica del seu pare, ja sabém, per experiència, fins ahont arriban los fills dels homes politichs, herèus de la fortuna de aquests; pero casi mai del seu caletre.

Pero en lloc de un fill té una filla, y quan aquesta arriba a l'edat núbil y 's casa, l'home politich adquereix un gendre... y a las horas es quan comensa per ell una vida de perills y de amarguras.

En aquest cas s'estableix una gradació de afectes singularissima. ¿A qui estima més un pare? A la seva filla. Y aquesta, ¿a qui estima més? ¿Al seu pare? No, al seu marit o siga al gendre del seu pare. Y vels'hi aquí, com lo gendre, jove, guapo y generalment home d'empuje (lo gran qué es que tinga empuje), de la nit al demalí y ab las mans netas, per obra y gracia del sant matrimoni se converteix — si 'l sogre es diputat en àrbitre de un grup parlamentari y si 'l sogre es ministre, en duenyu y senyor del ministeri.

En un moment s'ha creat una elevada y poderosa situació. Ell té la filla; la filla té 'l pare; per lo tant lo gendre té 'l pare y la filla. Lo seu trono es lo llit matrimonial. Desde l'arcoba dicta las lleys que son acatadas en absolut. La filla plora, lo pare 's commou, y 'l gendre triunfa.

Per això, sens dupte va, inventarse aquella frase catalana tan castissa que s'aplica al home que sense tenir res gasta modals com si fos amo de tot: «s'està allí com a ca 'l sogre.»

Per això també existeix un refrà que diu: «Amor de gendre, bugada sense cendra», es a dir bugada bruta. Si la política estigués encomanada a las seyyoras, s'hi haguessen diputades y ministras, ja podian aquestas tenir fillas y las fillas casar-se, que lo qu'és los gendres que avuy se riuen tan fàcilment dels sogres, no 's burlarian del mateix modo de las seyyoras sogras!

Que això com lo gendre es lo tirá del sogre, las sogras son y serán sempre, en tots los terrenos, las tiranas dels gendres.

La influència perniciosa dels gendres tan sols pot acabar-se de una manera: que tots los homes públichs de alguna importància, així que casin a una seyya filla, demanin lo retiro; despedinse definitivament de la política... Déixinse de política: a caseta, a criar canaris, a comprar joguines als nèts, y quan vinga 'l bon temps, a treure's a passejar, com a bons y carinyosos avis.

Si això ho haguessin fet en Montero Ríos, que té gendre, en Moret, que també té gendre, en Venancio Gonzalez, que també 'n té y 'l Alonso Martinez, que 'n té un que val per quatre, Sagasta s'hauria estolviat un gran disgust, la nació una crisi vergonyosa y tots los amants del progrès pacífich lo perill imminent de pérdre tot, y en primer terme lo projecte de sufragi universal.

En Montero Ríos s'ha fet dissident y hasta s'ha enemistat ab en Martos, lo seu antich company de aventurias, de glòries y de fatigas, tan sols perque té un gendre y no ha pogut lograr que a aquest gendre seu, lo nòmbressin director general.

En Moret té un gendre, germà del gendre de 'n Venancio Gonzalez, total dos gendres que fan ali.

Y 'l Alonso Martinez té un altre gendre, que a despit del seu sogre y de tot lo govern, va derrocar en las sessions del Congrés al gendre de D. Venancio, ó com si daguessem al con-gendre de un seu company de ministeri.

Naturalment, lo ministeri, a conseqüència de aquest cop amagat, va caure com un castell de cartas, y tota Espanya 's va conmuore, y va baixar la Bolsa, y la crisi ha sigut tan extrem laboriosa, que si recentment no haguesssen tingut los estudiants la sabia previsió de atrotinar al Mónstruo ab las xiuladas, a horas d'arriudriam ja 'ls conservadors al candelero, y D. Anton y la seyya conxorra 'ns mesurarien las peras a quart.

Quina llàstima que 'l meu amich Pitarrà, enregat avuy al cultiu del drama literari, no 's dediqui al gendre que cultivava al principi de la seyya 'carrera! Molt

li ha valgut lo drama *Batalha de reynas*; pero molt més li valdria encare un singlot poetich que podria titularse: *Batalha de gendres*.

LA SOLUCIÓ DE LA CRISIS.

Sagasta no ha trobat millor manera de sortir del embull, que costituir un ministeri ab las mateixas complicacions del anterior, agravadas ab certa inclinació cap a la dreta del partit fusionista.

Un ministeri compost d'elements contraposats, que a cada pas trobarà una traba, per cada traba un conflicte, y a cada conflicte un nou perill.

Subsisteix en la majoria de las Corts la mateixa descomposició y 'l mateix disgust de avants. La casa tenia goteras y per tapar las vellas s'han tret teulas de puesto y s'han fet goteras novas. Lo dia que plougi, los que 's trobin dintre 's mullaran de la mateixa manera, si es que no 's mullan més encare.

Lo projecte de sufragi universal quedará un paper mullat.

Trista sort la de las ideas liberals confiadas a un home sense fe, ni creencias, sense 'l atreviment dels grans innovadors, sense las energies dels verdaders governants! Quantes esperances malogradas! Quantes ilusions tiradas per terra!

Pero no importa: la democracia s'imposa, y la democracia, un dia ó altre, arrollará tots los obstacles!

P. K.

CAMPANADAS.

(SONET.)

Campanas toca 'l pobre campaner
allá en lo elevat cim del campaná;
campanas desde el Brusi sol tocá'
tots los diuménes en Mañé y Flagger.

Campanas toca en Rius, qu' es lo primer
toca-campanas que en Espanya hi ha;
campanas toca en Cánovas que já
ha perdut la esperanza del poder.

Campanas toca 'l nostre Ajuntament
quan creu estar format per concejals
sent format de ventrells, tant solament.

En fi, son los repichs tan generals
tant, que podeu anar per tot arreu
y sols tocar campanas sentireu.

E. V.

EFINITIVAMENT la setmana pròxima, allá sobre 'l dijous, veura la llum 'l Almanach de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, que forma un tomo en quart de 216 planas, entatxonadas de text, degut a molt bonas firmas y de grabals de totes classes, en número de 250, obra de quinze artistas distints. Ni aquí ni fora de aquí s'ha publicat may un almanach tan abundant y tan barato. A pesar de que forma un tomo abultat, en que cada plana es una sorpresa, no costarà més que una pesseta.

Al últim ha hagut de sortir en lo Congrés lo quènto de las xiuladas.

Y ja se sab: quèntos vells, barallas novas.

D. Anton s'ha mostrat impetuós, insolent, intemperant, hidròfob.

Magnific! Fins ara lothom creya que tenia fancada per molt temps la porta del poder; però després del seu últim discurs, la porta ha quedat lancada y barrada.

Perque D. Anton ha declarat que al entrar a Madrid hauria volgut que 'l govern l'hagués rodejat de bayonetes y que al primer que hagués tingut 'l atreviment de xiular, li haguessin fet un cap nou.

¡Lo Mónstruo volía sanch!... Lo seu mal no 's cura sinó ab sanch...

Això ray, que vaji a ca 'l herbolari y que s'apliqui unas quantas dotzenas de sangoneras.

Perqué ha dimilit en Puigcerver?

No ho fassin corre; pero diu que 'l estat de la Hisenda, cada dia més tuist, no 'l deixava dormir. Los gastos augmentan cada dia; los ingressos cada dia disminueixen y 'l home h'a dit: «Ahí queda eso: otro talle.»

D. Venancio s'ha encarregat de la banca.

Aquell D. Venancio que pocas horas avants de acceptar la cartera deya que 'l ser ministre de Hisenda era un suicidi.

Per lo tant prepàrinse que ara aviat sentirán lo tiro. Sols que la bala no tocará al ministre, sinó als contribuents.

Gamazo y Montero Ríos van aliarse contra 'l govern.

L' un es proteccionista; l' altre libre-cambista; pero això no 's mira.

La funció 's feya a benefici dels conservadors.

Ara comprench perque 'ls caixistas molts vegades que s'aplica a 'n Montero Ríos, lo títul de ilustre canonista, li posan ilustre canonista.

Hi ha molts cops paraules equivocadas, que tenen més ràhò que les paraules ben escritas.

Una pregunta que se 'ns dirigeix pels correus:

— ¿Qué farán los possibilistes si 'l sufragi universal no s'aproba?

Resposta categòrica:

Anirém a buscarlo de una altra manera. Pels possibilistes no hi ha res impossible.

Ministres nous.

Lo general Chinchilla. Es parent y gran amigatxo de 'n Lopez Dominguez. Se li atribueixen tendències democràtiques. Veurem si té més energia y més resolució que 'l nebó del oncle.

Lo conde de Xiquena. Avants de la Revolució de Setembre era moderat. Després de la restauració va ferse conservador; per no sé quins disgustos va passar al fusionista. S' inclina a la dreta.

Becerra. Aquest avants de la Revolució era barricader. Es l'únic ministre que va anar a jurar lo seu càrrec, vestit de frach, sense uniforme, sense cap condecoració y ab un cotxe de lloguer. S' inclina a la esquerra.

Dels ministres nous, n' hi ha dos que 'n son per primera vegada. Quan deixin de serho cobrarà cada hui d'ells trenta mil rals de cessantia... y això es lo que més li importa al país.

— ¡Pelèulo al pobre Peret!

De la diputació provincial de Cádiz han desaparegut alguns candeleros y tinters de plata valorats en quatre mil pessetes.

Vamos a veure ¿quin dia desapareix la Ciutat, coneguda per tacita de plata?

Qui fa un cove fa un cistell: qui roba un tinter, roba una tassa.

L'arquebisbe de Valencia passa per liberal. Y ara vanjan llegint lo que s'enten per un arquebisbe liberal.

Mort y enterrat lo Sr. Carles, l'arquebisbe de Valencia va recordar que per haver publicat un periòdic titulat *La reforma social*, lo Sr. Carles havia sigut excommunicat... y què fa? mana tol seguit que 'l desenterrí y 'l expulsió del cementiri catòlic.

Pero hi ha una llei de sanitat que s'hi oposa, y 'l governador de Valencia s'ampara de aquesta llei per impedir aquesta brutalitat.

Llavors 'l arquebisbe mana aisljar la sepultura del Sr. Carles y ordena al capellà del cementiri que s'abstingui d'efectuar nuos enterraments fins que s'haja tornat a benebir lo cementiri.

Y 'ls cadàvers que s'presentan son deixats en dipòsit ab perill de la salut pública.

Repeteixo: 'l arquebisbe de Valencia passa per liberal.

Si arriba a passar per carli ¿qué no hauria fet l'arquebisbe de Valencia?

Lo menos, lo menos desenterra 'l cadáver del senyor Carles y se 'l menja.

¿No troben que aquí a Espanya cada dia hi estén més amples?

De tot arreu emigran traballadors que s'troben sense feyna, de Andalusia, de Aragó, de Galicia, de Catalunya...

Qu'esperin una mica, y aviat no podrà plantejarse 'l sufragi universal.... per falta de espanyols.

S'ha posat a la venta un tomo magnific que conté 'ls Idilis de Apeles Mestres. Es un llibre preciós, una joia del art tipogràfic. Apeles Mestres apareix en ell com un gran poeta y un grant dibuixant.

Sentim no poder consagrar major espai a un llibre tant notable, qual aparició té las proporcions de un verdader aconteixement literari y artístich.

Val sis pessetes, y á can Lopez lo trobarán.

Una noticia de teatros. Dijous que vè s'estrenarà en lo Novelets un juguet cómic que té per nom *L'amor es cego*, original del nostre company de redacció C. Gumà.

Li ho participo pels seu coneixement y per lo que puga convenirlos.

CARTAS DE FORA.—Aquests dies ha corregut pels diaris una noticia que fa posar la pell de gallina. «Ha sigut sortejada a Tarrasa un centre anarquista, en lo precís moment en que se li feya entrega de uns cartutxos de dinamita.»

La cosa, dita així en sech, produí un efecte desastros: ¿veritat? Pero explicada ab tots los seus pormenors, muda d'aspecte.

Era diumenge al vespre. Alguns socios del Ateneo obrer estaven reunits tranquilament, quan va presentarse una persona desconeguda ab un cabàs cosit preguntant pel president ó director de la societat. No trobantse allí present, un socio del Ateneo preguntà què se li oferia y què portava dintre del cabàs. A lo segon digué que no ho sabia perque 'l cabàs estava cusit, y á lo primer respondé

entregant una carta que deya: «Lo dador de la present li entregarà 'ls paquets de dinamita que vosté va encarregar-me... etc. etc.»

Davant de aquella infamia, 'ls socios del Ateneo van treure's del davant à aquell home, armantse un verdader alborot. Intervingué la guardia-civil y l'home s'escabullí. Mes tard los mateixos socios del Ateneo facilitaren la sèva captura; pero això no ha impedit que 10 d'entre ells hajen sigut presos també, quan estavan dormint tranquilament à casa sèva esperant la matinada per anar-se'n à la feina.

Això es lo que ha succehit à Tarrassa, yaixó—siga ditsens perjudici de lo que resolga 'l jutje de primera instància—tè tots los visos de una solemne engallinada, totas las tras-sas de una burda maquinació del caciquisme, que ja fà temps domina en aquella desgraciada població.

EN CASSOLA Y JO.

S vosté 'l general que s' apellida 'l Boulanger espanyol?
—Si senyor.
—No li alabo 'l gust; pero me 'n alegro de coneixel.
—Vosté dirá.
—Si senyor: cabalment vinch per dirn' quatre de frescas.
—Frescas? Es propi de la estació: explíquies.
—Sembla que vosté té un gran empenyo en fer aprobar lo seu plan de reforma del exèrcit.

—Verdaderament: es lo meu somni daurat. —Pues ja pot començar à desdauràrsel. Si aquí no tinguessim res més que fer que mirar pels del seu gremi, podríam dedicarhi una estona; pero...

—Es que 'l exèrcit... —Fassi 'l favor de no interromprem. Pero com hi ha asumptos de més importància que 'ls de vostés, la sèva reforma s'haurá de esperar...

—Es que ja fa anys que s'espera. —Més ne fa que nosaltres esperém lo sufragi universal... y callém y 'ns aguantém, y no aném pel mòn, com vosté, lamentantnos, posant cara de caball y pronosticant que Espanya s'enfonzará un dia d'aquests, si no se 'ns dona 'l sufragi universal desseguida.

—Es que 'l exèrcit se queixa ab raho. —També s'queixan ab raho 'ls lampistas, 'ls picapedrers y 'ls fabricants de fideus. Cadascú se sent del seu. ¿Qué dirà vosté si ara 'ls fabricants de fideus, los lampistas y 'ls picapedrers vingueren ab la pretensió de que la nació ha de reformarlos los seus usos y millorar lo seu estat?

—Diria... —Ja ho sé; diria que la nació no 's compón solzament de lampistas, picapedrers y fabricants de fideus, y que primer son los interessos generals que 'ls d' una classe més o menos numerosa.

—Pero ¿qué 's figura vosté que vull jo?
—No ho sé ni tinc interès en sapiguerlo.

—Y donchs! ¿Cóm s'atreveix à impugnar lo que no sab qu'és?

—Prou que ho sé! Perque ha de sapiguer que jo no ataco las reformas que vosté patrocina. Lo que m'crema, lo que m'exalta, lo que no puch aguantar, es la pressa que vosté porta. aquest afany de que 's deixi tot endarrera per satisferlo à vosté, deixantnos à nosaltres à las astas del toro.

—¿Qué no es tan digne d'atenció 'l exèrcit com los demés espanyols?

—Sí; pero 'ls espanyols ho son també tan com 'l exèrcit.

—Estém, donchs, tants à tants.

—Oh cá! ¿Quánts soldats hi ha à Espanya, poch més o menos?

—Uns cent mil homes. —Pues los ciutadans que esperan lo sufragi universal passan de cent mil, de doscents mil, de trescents mil... Ja veu com, hasta numèricament, tenim més raho nosaltres. Per cada soldat sense reformar, hi ha vint o trenta ciutadans sense vot.

—Pero... —Déixim dir. ¿Sab qu'és la gobernació d'un Estat? Una cosa com una font pública. Tothom pot anarhi à l' hora que li sembli bè, à buscar lo que li fassí falta; pero si quan arriba d'la font hi ha gent, ha de preguntar: —Qui es 'l últim?

—Pero... —Calli, si es servit. Vosté no solzament no ha cridat: —Qui es 'l últim? sinó que ha arribat bastant tart, no ha demanat tanda y ara té la pretensió de passar al davant de tothom.

—Jo 'm creya que...

—No 'm destorbi: ja enrahonarà quan li toqui. Per lo tan, deixis de reformas militars y de tonterías, ara com ara. Esperi que las políticas s'hajan verificat, estiguis ben quiet à casa, no vingui à destorbar à ningú... y quan sigui hora ja 'l avisaré. La font està rodejada de molta gent que hi es primer que vosté. Apártissen y aguardi au calma. Si no ho fa aixís...

—¿Qué?

—Se convencerà de que es veritat allò de que tan va 'l canti à la font, que al últim se trenca. Si vosté no té pacientia y vol imposarse, lograrà, ¡vaya si ho lograrà! que 'l sufragi universal no s'estableixi; pero no conseguirà que 'l seu plan prosperi.

—Escolti: ha d'entendre que jo...

—Nada, no escotto res més: ja li he dit tot quan volia dirli. Ara estigui bonet...

—Déixim enrahonar!

—Bueno; enrahon tan com vulgui... pero enrahon sol.

FANTÍSTICHE.

VIDA Y MIRACLES DE LA EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE BARCELONA.

Traballant ab santa calma y avansant pausadament, la modesta Barcelona vivia tranquilament.

Trobantse mal de butxaca, no 's feya may ilusions, ni menos se li occurria alsar grans exposicions.

Pero un dia memorable, un arcalde molt felis va créures que Barcelona valia tan com Paris.

Y resolt à darse illustre, tot tibat y tot formal, va trassar las bases d' una Exposició Universal.

Al principi molts se 'n reyan, creyent que en Rius y Taulet, espantat de la sèva obra, no voldria tirà al dret.

¡Mes ay! Quan certs fusionistas ficen la banya al forat, no reculan, ni que vejin qu' estan fent un disbarat.

L' arcalde compra unas gabias que hi havia en un recò, y comensa à donar bombo à la gran Exposició.

Y per darli un tò més serio, agafa en un dos per tres l' honra de tot Barcelona, y la empunya com qui res.

Segur per questa banda, extén mil invitacions, y ab lo plano de la cosa las envia à las nacions.

Comensan à venir xinos, belgas, turcs bastant extranyos, francesos, italiens, russos, egipcis y hasta alemanys.

Com més las obras progressan y las parets prenen cos, lo nostre arcalde va inflantse y 's torna més gros, més gros...

Arregla unes oficinas hont, segons diu molta gent, hi havia varios fulanos que mamaven guapament.

Per fi, després d' alguns tráfechs y molta complicació, l' arcalde, un dia à la tarde, logra obrir la Exposició.

No estava tota acabada, però l' home va pensar que sent lo que som nosaltres ja casi podia anar.

Van celebrá un gran tiberi, van ferhi algun discurs, la Exposició va se' oberta... y viva en Rius y Taulet!

Pagant una pessetona, als pobres barcelonins, amos y duenvos del Parc, los deixavan entrà à dins.

L' un dia n' hi anaven dotze, l' altre trenta o trenta hú, l' endemà catorze o setze y un altre dia... ningú.

A pesar dels grans anuncis, los atractius eran pochs: los grans fochs y la font màgica, la font màgica y grans fochs.

Lo públich se consolava veient las instalacions, los peixos y ànechs del lago, y 'ls moros dels barracons.

En cambi 'l felis arcalde passava tots los instants fent discursos, donant festas y protegint restaurants.

Al ser la calor passada, l' obra de 'n Rius y Taulet va morirse tota sola, igual que un pardal: ¡de fret!

Resultat: doscents tiberis, medallás à discrecio, una crissis pavorosa y un deficit que fa pò.

Un Parc tot plé d' endróminas, una pila de quebrats, quatre regiments d' inglesos y alguns mils obrers parats.

¡Oh pares que teniu fills! Lliuréulos de tentacions. ¡No 'ls deixeu portar patillas, ni fer grans exposicions!

tillas no cab dintre del tamanyo ordinari dels demés retrats, que aixamplin la tela i no importa!

Després de tot, res té de guanyarhi la persona retratada y en cambi han de pèdrehi moltíssim las verdaderas eminències que forman part avuy de la galeria de catalans ilustres. Tan com més s'elevi la talla del un, més se rebaxarà la importància dels altres.

Hi ha més encara: vindrà nous ajuntaments; cada ajuntament tindrà un arcalde, y cada arcalde un partit entre 'ls regidors, y un partit tant més entusiasta com més abundants sigan los refrigeris que 's verifiquen en la Casa Gran. ¿Qu' diu, que invocant los precedents de avuy, no vulguen veure cada pandilla de regidors, un català il·lustre en cada arcalde que 'ls entatxoni de trufas y de Xampany, à expensas de la Ciutat?

Llavors no hi haurà prou parets à la Casa consistorial per penjarhi retrats de catalans ilustres.

No son los companys de Consistori y de francatxelas de D. Francisco de Paula: no son los que han participat més ó menos de las gangas exposicionistas, las personas més indicadas per sobreposar-se al temps y à la posteritat, dispensantli honors fins aro reservats als homes de alguna importància que havian donat compte dels seus actes à la Historia.

¡Y com pot haver donat comptes à la Historia un home que no ha donat encara 'ls comptes de la Exposició!...

¿Es que la precipitació dels regidors obeix a la desconfiança que 'ls inspira la posteritat, la única que després de tot haurà de rosegar las consequencies dels actuals despilfarros?

En aquest cas pensin que menys costa de despenjar un retrato que de penjarlo y es molt menys difícil encara destruirlo que pintarlo. ¡Trist honor reservan al seu idol de avuy, los partidaris de semblant obsequi!

Que 's desenganyin: ab uns quants pams de tela, una crosta de color al oli y un march daurat més ó menos rich no pot ocultarse la ruina de l' Administració municipal.

Unicament baix un aspecte podríam admetre que 'l retrato de D. Francisco de Paula entrerà à formar part de la galeria de catalans ilustres.

Quan aquesta idea patriòtica va iniciarse, l' honor de figurar en la galeria 's reservà exclusivament als patricis ja difunts, que s' haguessen distingit en las lletres, en las arts, en la industria, en las ciencias, en la política, en las armas, ó en un ó altre dels múltiples aspectes de la activitat humana.

Pero tinguis en compte que sempre la persona retratada havia de ser disfunta.

¿Han volgut significar los regidors, que per la esquilmada Barcelona, D. Francisco de Paula no es més que un mort?

En aquest cas votém pèl retrato. Y diré com lo republicà Sol y Ortega, en honor al seu jefe: —Si 's necessitan cent firmas, cent firmas hi posarem. P. DEL O.

OLEN passar una vida distreta y divertida? Donchs no 's trenquin lo cap buscant la manera: procurin que 'ls fassan regidors... s' entén regidors de una gran capital, com Barcelona y Madrid, qu' en las poblacions petites no hi ha res à pelar.

Si, per exemple, son regidors de Barcelona, à cada dos por tres aniran à Madrid de franch: viatje pagat, fonda pagada, gastos pagats... y allà prepàrinse à rebre obsequis y més obsequis.

¿Son regidors de Madrid? Donchs à cada tres per dos podrán fer un viatjet à Barcelona, y ja es sapigut que aquí les botellas de Xampany se disparan totas solas.

Los antichs parlavan com de una gran cosa de la vida de canonge... ¡Pobre gent, qué n' estaven d' atrassats! ¡Vés que té que veure la vida de canonge ab la vida de regidor!

L' altre dia, D. Francisco va obsequiar à la comisió municipal madrilena ab una parada d' escombraries, empedradors, municipals y serenos.

D. Francisco podia dir:

—Aqui tenen las nostras foras electorals. De aqueixas brigades ne surten aquests ajuntaments!

En Silvela declara que 'l partit conservador si troba estableert lo sufragi universal, lo respectarà.

Parla en Cánovas à continuació y declara tot lo contrari. Lo primer que farà 'l partit conservador serà treure 'l sufragi universal.

Lo partit conservador se troba en un estat Hástimos. Com los malalts que desvariejan ja no sab lo que 's diu.

D. Francisco de P. Rius y Taulet podrá inaugurar ab lo seu retrato una galeria de catalans vius.

A D. Francisco seguirà en Girona, à n' en Girona D. Ignaci, à D. Ignaci en Pere Casas... y aixis successivament.

Casualment lo que més abunda son los catalans vius y espanyolats.

UN RETRATO.

o 'ns mou lo sentiment de la enveja, enterament desconegut de nosaltres.

Pero los regidors que acaban de aprobar que 's pinta 'l retrato de D. Francisco de Paula Rius y Taulet y que 's coloqui en la galeria de catalans ilustres del Ajuntament, de fixo que no han meditado lo que feyan.

Per mi que pintin lo retrato, y hasta si troben que la cara del benemerit, ab l' aditament de las pa-

¡Y encara 's queixarà en Cánovas de que 'l govern no 'l protegeix!

A Madrid havia de estrenarse una sarsuela titulada: *El saca-muelas* que tenia per assumptu la xiulada dedicada al Mónstruo, y 'l govern ha prohibit la representació.

¡Es una viva llàstima, senyors!...
¡No poder funcionar *El sacamuelas*;
quan als conservadors
jo sempre 'ls estaría armant sarsuelas!

Desde que 'n Sagasta goberna s' han reformat cinch ministeris; pero 'l govern es sempre 'l mateix, sempre fusionista.

Es l' historia de aquell ganivet romà. Lo ganivet era romà, sols que un dia van canviarli 'l mànech qu' es-tava molt atrotinat, y un altre dia pèl mateix motiu, van canviarli la fulla.

Pero 'l ganivet, per xó seguia sent romà: aixis al menos ho deya l' antiquari que 'l possechia.

—Pero si has canviat la fulla y 'l mànech del primiu ganivet ¿qué 'n queda que recordi l' època romana?

—¿Qué 'n queda?—replicava l' antiquari—en primer lloch la bona intenció y després lo clahuet que subjecta la fulla al mànech.

En Sagasta es lo clau de la fusiò.

Lo Papa vol anarse 'n de Roma: ja fa temps que ho pensa y may acaba de decidir-se.

Ultimament sembla que ha explorat l' ànimo del govern francés, perque si 's decideix á mudar de casa, tè pensat establir-se en qualsevol punt de Fransa.

En qual cas la religió catòlica perderà 'l títol de romana.

Serà religió catòlica, apostólica.... republicana.

Ab la constitució del nou ministeri ha coincidit la desaparició de la Caixa de depòsits la friolera de 1.275.000 pessetas.

Pessetas dissidents.

Fugen de les caixas del govern perque están cremadas ab en Sagasta.

En una de les últimes sessions del Ajuntament van aprobar dos comptes, l' un de 25.000 pessetas y l' altre de 25.250, total 40.050 duros, - gastats i en qué dirian?

En los fochs artificials disparats al Port de Barcelona, durant l' estancia aquí de la reyna regent.

—40.050 duros en cohets y piulas!

[Quin petardo!]

Una frasse del conservador Sr. Elduayen:
«Lo sufragi universal es una fulla de parra republicana...»

A la frasse li falta un complement.

Ab las fullas de parra hi embolican los casadors las pessas que matan, perque 's mantinguin més frescas.

Nosaltres hi emboliquem á la guallla conservadora, morta de dias y no perque 's conservi, sinó per evitar la furtó.

En lo mès fort de la crisi, en Sagasta no trobava ministre de Hisenda, ni per un ull de la cara.

D. Venancio Gonzalez, deya á tothom que volia sentirlo:

—No tinch ganas de suicidarme; pero avants de acceptar la cartera de Hisenda, prime 'm clavo un tiro.

Bè es veritat que després l' ha acceptada, y 'l tiro s' ha quedat á la pistola... ¿per quin motiu? No 'ns importa averiguarho.

Bastará saber únicament, qu' en Sagasta estava apuradissim, sense saber per quin cap girarse.

—Pero, home de Déu—va dirli uu seu amich—¿per què 's capica de aquest modo? ¿qué necessita? ¿Un ministre de Hisenda? Jo n' hi sé un.

—Vosté?

—Sí, un ministre de Hisenda perfecte, molt cuidados, molt intelligent, y sobre tot molt econòmic.

—¿Y hont es?

—A Barcelona...

—¿Y 's diu?..

—D. Francisco de Paula Rius y Taulet.

Se conta que 'n Sagasta, si no arriba á posar-se las mans sobre les ingles, se treca de riure.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Ma-ri-a-no.*
2. ANAGRAMA.—*Carmeta-Tacarme.*
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—*A la cuarta pregunta.*
4. ROMBO.—
*D
P O P
P I L E S
D O L O R E S
P E R E T
S E T
S*

5. GEROGLÍFICH.—*Un per un punt, entre parents té sis plats.*

Han endavinat totes las solucions, un anarquista y T. Titanya; 4, Pere bufa; 3, un Pelacanyas, B. Titella y P. A. N.; 2, Antonet de l' Orga y 1 no mes S. B. V. y Un Exposicionista.

XARADA.

No ploris, Prima-segona,
olvida al infiel promés
rompent la primera-tres
en que diu que t' abandona.

VARIETATS MUNICIPALS.

La professó cívica va resultar molt freda: ¡pero molt freda!

Si algún dia 'l seu retrato
en la galeria 's veu;

Fivaller qu' és molt formal
tocara pipa del seu.

Tu ets, *Total*, virtuosa y bona;
si ell vol *tres-hu* la conciencia,
móstrali ta indiferència
y seràs la mèva dona.

P. TALLADAS.

ANAGRAMA.

Anton, si 'm vols creure á mi,
que ja sabs que no 't vull mal,
tot de tocar la *total*
perque jo puga dormi.

CATÓLICH.

TRENCA-CLOSCAS.

L' ESTRELLA 'M DONA CALÉS.
Formar ab aquestas lletras lo títul de una sarsuela ca-talana.

J. T. ANGUILA.

ROMBO.

.....
.....
.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal: Una vocal.—Segona: Nom que 's dona á las personas que manan.—Tercera: Nom de dona.—Quarta: Part del mòn.—Quinta: Per fer oli.—Sexta: Un animal, y séptima una vocal.

MIGUEL.

GEROGLÍFICH.

LL
yo

NO FARIAM
BON.

N. MACO.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Clutadans S. Junyer, P. B., Un estudiant de Reus, Pega Nini, Antonet del Corral, S. Font, Angel de la Guarda, D. Sostres, R. Castella, T. Lacalle y Paquillo de la Ganyota: *Lo que 'ns envian questa semana no se per casa.*

Ciutadans Saldoni de Vallcarca, S. Pitarrata, Paco Matafolles, Ubremol, J. Coca y Coca, Cotorra de Vilanova, A. V. y C., B. Llera, J. T. Anguila, Pau, y Gabriel de Acuña: *Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Clutadans Maginet Petit: la idea està bé; pero la forma es molt desculdada.—Dolors Mont: Es fluix.—J. Ayne Rabell: Té poca novedat.—Ros Toll: Los originals que no s' insertan no 's tornan: y 'l de vesté encare que volguesssem no podríam, perque varem inutilisarlos. Per lo demés envíhi lo que li sembli.—E. V.: Los sonets van molt bé.—V. Cots S.: Lo pensament va bé; pero la forma es molt incorrecta.—Y. T. N.: No podem ocuparnos de aquestas coses.—S. Tarra: Per figurar en la secció *Caps de brot* se necessita tenir cert nom.—J. C. Rubí: Lo que 'ns demana, no pot ser.—Andresillo: L' article va bé.—Picó Adam y C.º: Es molt fluix.—F. M. Puigcerdà: Es molt difícil poder posar lo que 'ns indica.—A. Plim: Està molt millor.—F. Tiana: No va.—F. de P. Juanico: Sobre ser algo incorrecta té la poesia escassa novedat.—A. Gibert: No som renorosos y ho donem per olvidat: de lo que 'ns envia aquesta setmana no pot profitarse res.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso. Arch de Teatre 21 y 22